

Istoria presei: un alt punct de vedere

de Claudia Bucsay

Pentru studenții din anul al doilea de la secția Jurnalism a Universității de Vest, anul 2019 nu a trecut neobservat, deoarece Timișoara a aniversat 30 de ani de presă liberă. Astfel, un semestru obișnuit s-a transformat într-un proiect și o expoziție în corpul A al Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran”.

Expoziția, vernisată în data de 14 ianuarie 2019, însumează cercetarea desfășurată pe echipe de-a lungul unui semestru sub îndrumarea doamnei lector dr. Ștefana Ciorța-Neamțiu. Colajele distribuite pe nouă panouri de lemn aparțin fiecărei grupe și sunt distincte prin tematica cercetării, dar și prin metodele jurnalistice utilizate. Originalitatea acestui proiect se împarte între o dimensiune audio-vizuală a expoziției prin accesul la interviurile audio printr-un cod QR și abordarea creativă a generației de studenți născuți după consemnarea presei libere la Timișoara. În acest context, prezentul se îmbină cu trecutul, ziarele îngălbenite cu tiparul nou, fotografiile realizate cu telefoanele mobile se întrec cu cele realizate exclusiv pe film, iar discuțiile converg spre libertate, concept ce unește cele trei dimensiuni temporale: trecutul, prezentul și viitorul.

Prin acest proiect inedit, studenții au intrat într-un labirint introspectiv, prin care libertatea atotprezentă în secolul XXI este reevaluată atât prin ochii celor intervievați, cât și, mai ales, prin prisma celui care interviează și interpretează. Aș afirma că ineditul rezultă tocmai din această abordare prin lentilele unei generații obișnuite să citească presa doar în mediul online, o generație care s-a născut cu dreptul și accesul la exprimarea liberă, necenzurată.

Astfel, conceptul de libertate devine tema centrală a proiectului iar instrumentele istorice și jurnalistice devin pârgii spre prezent, spre o expoziție dinamică, situată la limita dintre trecut și prezent, completată cu tema viitorului în ultimul colaj intitulat „Impactul internetului asupra presei din Timișoara”.

Metoda interviului a fost utilizată preponderent, dar o altă parte semnificativă a cercetării a fost contactul direct cu periodicele tipărite după revoluție: Ziarul Timișoara, Renașterea Bănățeană, Agenda, Agenda zilei și Banater Zeitung. În consecință, colecția de periodice a Bibliotecii Centrale Universitare a devenit materia primă în studiul tranziției presei spre libertatea de exprimare după căderea comunismului. Această întâlnire unică cu filele de ziar ce poartă amprenta trecutului este inedită și creează o experiență autentică.

Acest număr aniversează cei 30 de ani de presă liberă la Timișoara, încurajând dialogul dintre generații, dintre trecut și viitor, lansând, în același timp, o temă de introspecție pentru cititori: ce semnificație are libertatea pentru fiecare dintre noi, unde începe și unde se termină?

